

Amendement: Geen windturbines hoog boven een rwzi

Het algemeen bestuur van het waterschap Vallei en Veluwe, in vergadering bijeen op 2 december 2024, gelezen hebbende het voorstel Begroting 2025.

Overwegende dat:

- a. De enorme opgaven die de Kaderrichtlijn water, de Richtlijn stedelijk afvalwater, en de klimaat-, energie- en demografische ontwikkelingen met zich meebrengen, nog niet in hun volle omvang kunnen worden overzien.
- b. Het algemeen bestuur op 30 september 2024 de lange termijn visie waterzuiveren (Waterkringlopen sluiten) heeft vastgesteld;
- c. De visie waterzuiveren concrete strategieën voor onze toekomstbestendige waterzuiveringen bevat. Dit zijn waterzuiveringen die bijdragen aan de missie van ons waterschap: een duurzame waterinclusieve leefomgeving;
- d. Onze ambitie als waterschap is om grondstoffen terug te winnen uit afvalwater, deze nog verder te scheiden en vervolgens te vermarkten;
- e. Onze ambitie als waterschap is om daar waar mogelijk bij te dragen aan de energietransitie, zolang dit niet conflicteert met onze waterschapstaken en toekomstige uitbreidingen of aanpassingen op het terrein van een rwzi of een gemaal;
- f. Het uitgeven van grond in erfpacht voor windturbines op geen enkele wijze bijdraagt aan de eigen energiebehoefte of positie in de netcongestie;
- g. De richtlijnen aangeven dat binnen de risicocontour PR 10-6 van een windturbines geen kwetsbare objecten mogen liggen (Activiteitenbesluit milieubeheer);
- h. De nieuwste generatie grote windturbines op onze rwzi's zoals beoogd voor de concrete casus rwzi Amersfoort – met een ashoogte van 160 meter, rotordiameter van 165 meter en totale hoogte 240 meter - veel ruimtebeslag en impact kan hebben. Als een wiek afbreekt, valt meer dan 10.000 kg van 160 meter hoogte ergens op de zuivering. Als de gondel omlaag komt, valt zo'n 65.000 kg van 160 meter hoogte. De thans meest calamiteuze bekende faalmechanismen van windturbines zitten in vermoeiing van de fundatiebouten, wiekenkruis en gondel;
- i. In de casus rwzi Amersfoort de rwzi voor een groot deel resp. klein deel binnen de (PR 10-6) risicocontouren ligt van de hier beoogde twee windturbines - een op het terrein van de rwzi, en een op een terrein van de gemeente - waarbinnen volgens de richtlijnen geen kwetsbare objecten mogen liggen. Plaatsing van deze windturbines is alleen mogelijk als ons waterschap deze objecten en de personele bezetting als niet kwetsbaar kwalificeert. Deze kwalificatie kan alleen als de faalkans door het toegevoegde risico van de windturbine (Handleiding Risicoberekeningen Bevi (Hari) – sectie C 3.2.2) voor een object kleiner dan 10% bedraagt (Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW2020)).
Daarnaast is er mogelijk sprake van indirect risico voor de rwzi door de aanwezigheid van opslagtanks van een nabij gelegen bedrijf. Bij het waterschap is niet bekend wat deze tanks bevatten;

- j. De kans dat er iets gebeurd klein maar nooit nul is. Het effect van een evenement altijd heel groot is en daarmee is het risico hoog;
- k. Daar nog bijkomt dat in de risicocontour van een windturbine blijvend activiteiten uitbreidingen beperkt vanwege de veiligheidscriteria die rondom windturbines gelden;
- l. Een rwzi uit kwetsbare kapitaalintensieve elementen bestaat waarvan herstel na schade (veel) tijd en geld kost, zoals (niet limitatief):
 - 1. Het bedrijfsgebouw met vaste personele bezetting, vergader- en excursieruimte, en procesbesturing
 - 2. De gashouder
 - 3. Chemicaliënopslag
 - 4. De installaties t.b.v. de Energie- en Grondstoffenfabriek (Pearl, LysoTherm, WASSTRIP met toebehoren)
 - 5. Beluchtingstanks
 - 6. De energievoorziening
 - 7. De mogelijk toekomstige aquathermie installatie voor de gemeente Amersfoort
 - 8. Het influentgemaal, zandvang en roostergoed, en nageschakeld verdeelwerk over de 2 straten
- m. Het onvoorstelbaar is dat ondanks een beperkte faalfrequentie van de windturbine het effect en toegevoegd risico van een wiek van 10 ton die vanaf 160 meter hoogte op bijvoorbeeld de gashouders valt deze als niet-kwetsbaar worden beoordeeld door het college;
- n. De rwzi Amersfoort weliswaar in twee straten is uitgevoerd maar geen volledige back-up heeft voor de behandeling van het rioolwater van Amersfoort, Bunschoten en Leusden (300.000 inwoner equivalenten). In het geval van een evenement bestaat hierdoor het risico dat rioolwater uit dit gebied niet of beperkt gezuiverd op de Eem geloosd moet worden. Alsdan wordt niet voldaan aan effluent eisen en daarmee niet aan een belangrijke wettelijke kerntaak van ons waterschap;
- o. De ontwikkelaar c.q. opstaller van windturbines weliswaar garanties kan geven zoals ter beoordeling is gevraagd in het juridisch ingestoken aanbestedingsdocument, en aansprakelijkheid kan erkennen, maar gezien de ervaringen nooit 100% zekerheden kan bieden gedurende de lange termijn dat een windturbine operationeel is;
- p. Windturbines laag frequente trillingen op de - ter plaatse van de rwzi Amersfoort slappe - bodem overbrengen, die afhankelijk van de afstand eisen stellen aan bestaande en nieuwe funderingen;
- q. Vanuit bestuurlijk rentmeesterschap – d.w.z. zuinig zijn op installaties en personeel met focus op kerntaken –geen ruimte is voor grote windturbines boven de installaties van onze rwzi's;
- r. De gemeente Amersfoort weliswaar mede namens ons waterschap de aanbesteding van het opstalrecht is gestart maar nog niet heeft voltooid. Dit biedt het waterschap de mogelijkheid zich op grond van voortschrijdend inzicht terug te trekken. Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald.

Besluit:

De zinsnede op pagina 36 van de Begroting 2025 te wijzigen in:

“In Amersfoort en Harderwijk maken we als grondeigenaar de opwek van duurzame energie met windturbines op onze rwzi's mogelijk, zolang dit niet conflicteert

- I. met onze waterschapstaken, en
- II. voor zover de installaties en personeelsverblijven nu en in de toekomst buiten het risicocontour kwetsbare objecten (PR 10-6) van eventuele windturbine(s) liggen.”

Sjoerd Mulder
VVD

Ron van Megen
AWP

Gerrit Sprik
50Plus

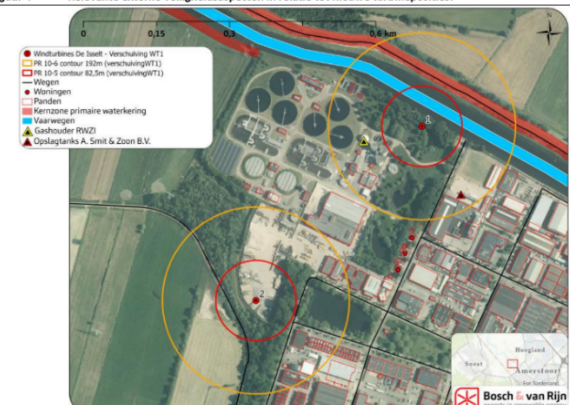
Henk-Jan van Hartkamp
Lokaal Waterbeheer

3 Bijlagen:

1. Objecten van de rwzi Amersfoort binnen de risicocontour PR 10-6 van de windturbine op het rwzi-terrein. (oranje cirkel "geen kwetsbare objecten" Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW2020)).

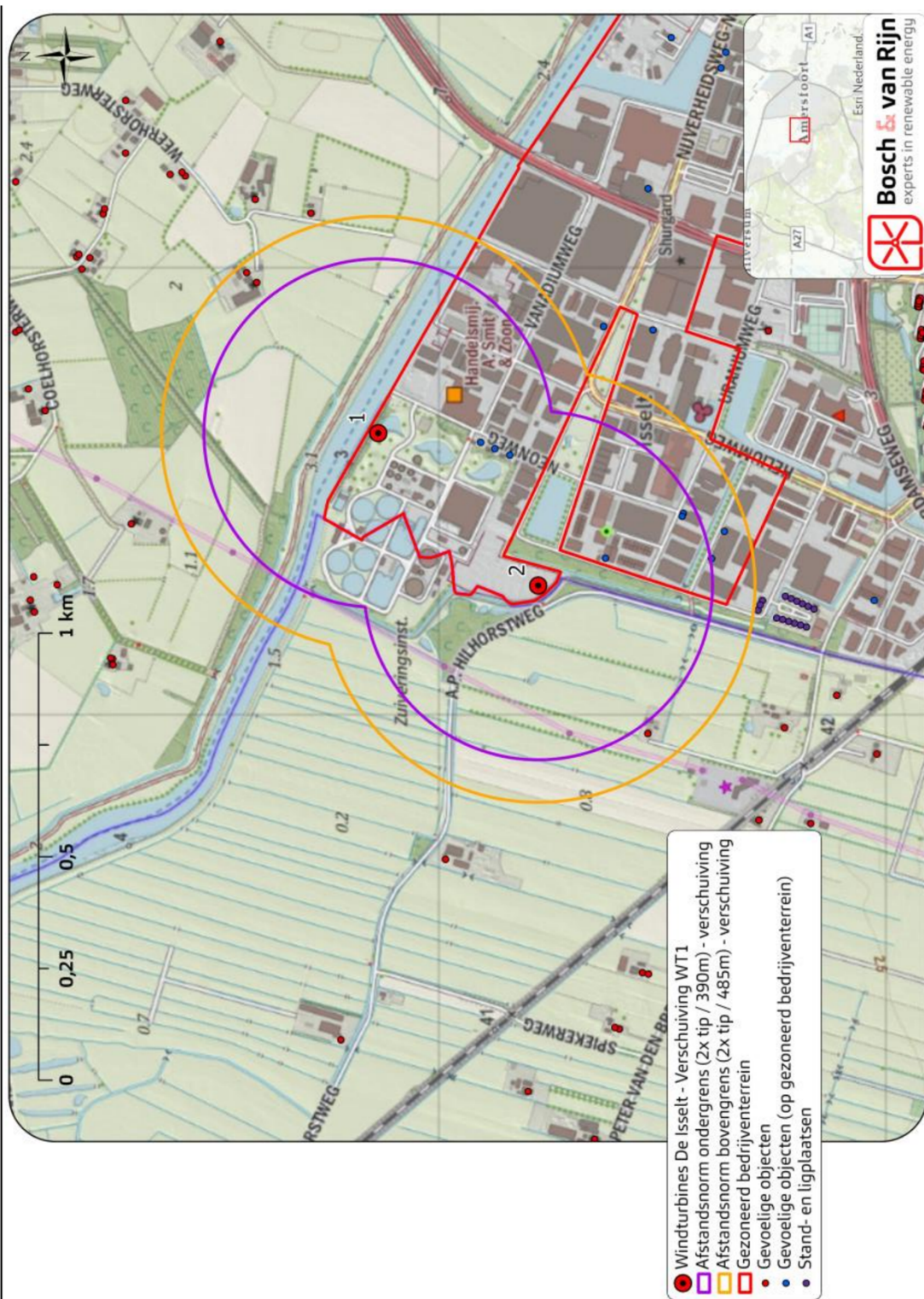
Figuur 4 Relevante externe veiligheidsaspecten in relatie tot nieuwe turbineposities.

Uit: Uitwerking voorstel Wind op Isselt, raadsstuk gemeente Amersfoort, maart 2024

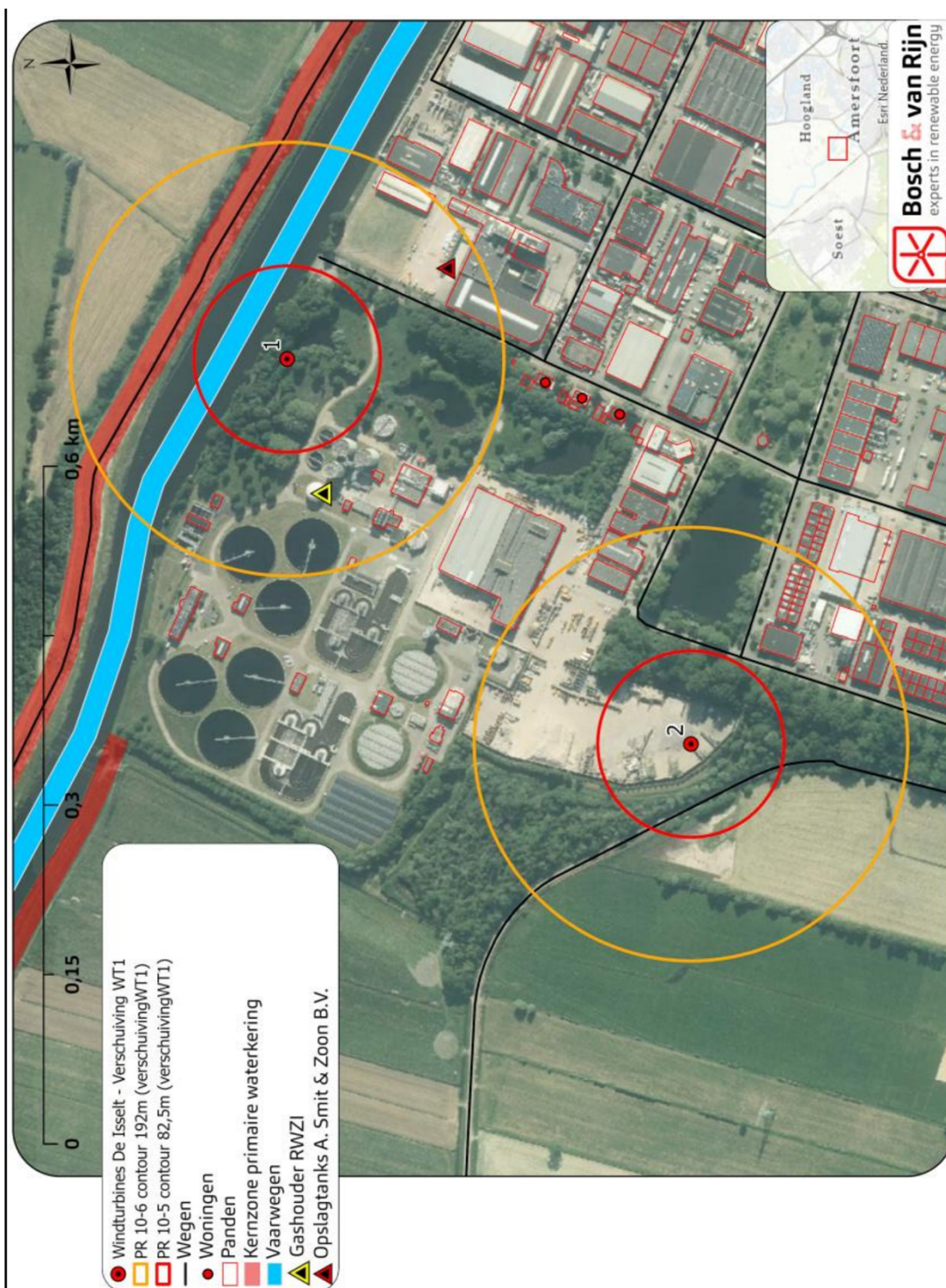
(Afstandsnorm: onder- en bovenkant van de bandbreedte van beide windturbines waarbinnen geen turbinegevoelige objecten liggen)

Figuur 3 Afstandsnorm alternatieve windturbineposities (onder- en bovenkant bandbreedte).

2. **Uit: Memo Gevolgen verschuiving turbinepositie Wind op Isselt, Bosch & van Rijn, 1-3-2024**
 (Externe veiligheid: rode cirkel is de risicocontour PR 10-5, oranje cirkel 'geen kwetsbare objecten' risicocontour PR 10-6 ronde beide windturbines)

Figuur 4 Relevante externe veiligheidsaspecten in relatie tot nieuwe turbineposities.

3. Schaalvoorbeeld beoogde windturbines op en bij de rwzi Amersfoort

